

Sygn. akt VI Ka 887/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Maciej Schulz (spr.)

Sędziowie: SSO Włodzimierz Suwała

SSO Zenon Stankiewicz

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Szymańska

przy udziale prokuratora Jerzego Kopeć

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 r.

sprawy S. W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a§2kk, art. 178a§1kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w W.

z dnia 19 kwietnia 2013 r. sygn. akt VIII K 838/12

- zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

I. przyjmuje, że czyn przypisany oskarżonemu w punkcie 1 stanowi wykroczenie z art. 87§1a kw i postępowanie o ten czyn na podstawie art. 45§1 kw w zw. z art. 5§1 pkt 4 kpw umarza; kosztami sądowymi w tym zakresie obciąża Skarb Państwa;

II. uchyla rozstrzygnięcie z punktu 2 zaskarżonego wyroku oparte o przepis art. 42§2kk w zw. z art. 43§1 pkt 1 kk oraz rozstrzygnięcie z punktu 8 oparte o przepis art. 63§1kk;

III. rozwiązuje orzeczenia w przedmiocie kar łącznych orzeczonych w punkcie 5 i 6 zaskarżonego wyroku;

IV. na podstawie art. 63§1kk na poczet orzeczonej w punkcie 3 zaskarżonego wyroku kary ograniczenia wolności zalicza oskarżonemu S. W. zatrzymanie w dniach 2 kwietnia 2011 roku oraz w dniu 10 kwietnia 2011 roku;

- w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

- zasądza od oskarżonego S. W. kwotę 180 zł tytułem opłaty za obie instancje oraz koszty sądowe w sprawie w części dotyczącej czynu z art. 178a§1kk;

- zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. N. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej oraz podatek VAT.

Sygn. akt VI Ka 887/13

UZASADNIENIE

W dniu 15 marca 2012 r. skierowano przeciwko S. W. akt oskarżenia, w którym zarzucono mu to, że:

I. w dniu 02 kwietnia 2011 r. w W. przy ul. (...) naruszył umyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 45 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że znajdując się pod wpływem środków odurzających, przy czym badanie jakościowe śliny w kierunku środków działających podobnie do alkoholu dało wynik dodatni dla obecności cannabinoles i opiaty kierował rowerem marki na drodze publicznej, tj. czyn z art. 178a § 2 k.k.

II. w dniu 10 kwietnia 2011 r. w W. przy ul. (...) będąc pod wpływem środka odurzającego ze wskazaniem na cannabioles kierował w ruchu lądowym samochodem marki B. (...) o nr rej. (...), tj. czyn z art. 178 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W., VIII Wydział Karny, wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2013 r. (sygn. akt VIII K 838/12) orzekł:

1. oskarżonego S. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt I czynu i za to na podstawie art. 178a § 2 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

2. na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 pkt 1 k.k. w związku ze skazaniem za czyn opisany w pkt I aktu oskarżenia orzekł wobec oskarżonego S. W. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów na okres 2 (dwóch) lat;

3. oskarżonego S. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt II czynu i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

4. na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 pkt 1 k.k. w związku ze skazaniem za czyn opisany w pkt II aktu oskarżenia orzekł wobec oskarżonego S. W. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów na okres 4 (czterech) lat;

5. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 i 3 k.k. w miejsce orzeczonych w pkt. 1 i 3 jednostkowych kar ograniczenia wolności wymierzył oskarżonemu S. W. karę łączną 12 (dwunastu) miesięcy ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

6. na podstawie art. 90 § 2 k.k. w miejsce zakazów orzeczonych w pkt 2 i 4 orzekł wobec oskarżonego łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów na okres 5 (pięciu) lat;

7. na podstawie art. 36 § 2 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał oskarżonego S. W. do powstrzymania się od używania środków odurzających;

8. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w pkt 5 kary łącznej zaliczył oskarżonemu S. W. zatrzymanie w dniach 2 kwietnia 2011 roku i 10 kwietnia 2011 roku;

9. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata B. N. kwotę 432 (czterysta trzydzieści dwa) złote do której należy doliczyć kwotę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za udzieloną oskarżonemu obronę z urzędu;

10. zasądził od oskarżonego S. W. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1098 (tysiąc dziewięćdziesiąt osiem) złotych 28 (dwadzieścia osiem) groszy tytułem kosztów sądowych, w tym kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty.

Od wyroku w tego apelację wniósł obrońca oskarżonego. Zaskarżył on wyrok w części oznaczonej punktami 1-8 i 10 na korzyść oskarżonego oraz:

1. na podstawie art. 427 § 2 oraz art. 438 k.p.k. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania, o istotnym wpływie na treść orzeczenia, tj. przepisów art. 2 § 2, art. 4, art. 7, art. 92, art. 410 k.p.k., poprzez naruszenie zasady, zgodnie z którą podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne, tzn. takie, które uwzględniają całokształt okoliczności sprawy, w tym te przemawiające na korzyść oskarżonego, dające pełny obraz sprawy, pozwalające wysnuć co do niej prawidłowe wnioski, a wszelkie nie dające się usunąć wątpliwości powinny być uwzględniane na korzyść oskarżonego;

2. na wypadek, gdyby Sąd Okręgowy nie uwzględnił zarzutów skarżącego odnoszących się do naruszania przez Sąd Rejonowy ww. przepisów postępowania, uznając przy tym ustalenia Sądu Rejonowego co do stanu faktyczne za prawidłowe, na podstawie art. 427 § 2 oraz art. 438 § 4 k.p.k. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej kary z racji jej nadmiernej represyjności i surowości.

Skarżący na podstawie art. 427 § 1 i 437 § 2 k.p.k. wniósł o zmianę wyroku i wydanie na podstawie art. 289 § 1 k.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 i art. 414 § 1 k.p.k. wyroku uniewinniającego oskarżonego, a ponadto wniósł o zasądzenie na rzecz obrońcy oskarżonego kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w związku z postępowaniem objętym niniejszą apelacją, według norm przepisanych, przy czym oświadczył, że koszty te nie zostały przez oskarżonego uiszczone w całości lub części.

Sąd zważył, co następuje:

Skarżący, podnosząc zarzuty z pkt 1 apelacji, tj. obrazy przepisów art. 2 § 2, art. 4, art. 7, art. 92, art. 410 k.p.k., zarzucił w istocie, że Sąd Rejonowy nie przeanalizował całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i nieprawidłowo ocenił go w części obejmującej zeznań świadków zdarzenia – co miało mieć wpływ na treść orzeczenia.

Nie sposób zgodzić się z tą argumentacją. Sąd w uzasadnieniu wyroku wyczerpująco odniósł się bowiem do wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, uwzględniając przy tym całokształt okoliczności sprawy i rozważając zarówno dowody świadczące na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego. Oceny zgromadzonego materiału dowodowego dokonał Sąd w zgodzie z treścią art. 7 k.p.k., nie wykraczając poza ramy wyznaczone zasadą swobodnej oceny dowodów. Co więcej, skarżący nie wskazał żadnego dowodu, który Sąd Rejonowy miałby pominąć przy orzekaniu lub oceny którego miałby nie dokonać. Niezasadny jest zatem zarzut, jakoby ustalony w sprawie stan faktyczny był niekompletny.

Nietrafnym jest również podnoszony w uzasadnieniu apelacji zarzut, jakoby Sąd I instancji bezpodstawnie dał wiarę zeznaniom K. B., odmawiając wiarygodności K. W.. Sąd w przekonujący sposób – w pełni mieszczący się w ramach zasady swobodnej oceny dowodów – przedstawił przyczyny, dla których uznał zeznania funkcjonariusza Policji dotyczące okoliczności zatrzymania oskarżonego za wiarygodne i nie budzące wątpliwości. Znajdują one pełne potwierdzenie w pozostałym wiarygodnym i niekwestionowanym przez strony materiale dowodowym, w szczególności w dokumentach, wynikach badań i w opinii biegłych. Takiego potwierdzenia nie znajdują natomiast zeznania świadka K. W.. Słusznie podnosi obrońca, że żadna norma prawna nie klasyfikuje wiarygodności zeznań świadków w zależności od stopnia pokrewieństwa z oskarżonym – jednakże zgodnie z art. 7 k.p.k. Sąd musi oceniać materiał dowodowy również w oparciu o wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Nakazują one podchodzić do tego rodzaju materiału dowodowego z odpowiednią ostrożnością, co też Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie uczynił, i po dokonaniu rzetelnej oceny zeznań K. W. w sposób zasadny nie dał im wiary. Należy ponadto zauważyć, że świadek w swych zeznaniach – wbrew temu, co podnosi skarżący – nie kwestionuje ustalonych okoliczności, iż oskarżony wcześniej palił marihuanę, prowadząc samochód mógł znajdować się pod wpływem środków odurzających, jak również tego, że przynajmniej godził się on z tym faktem. Świadek w swych zeznaniach przedstawia w istocie jedynie własne, odmienne od drugiego ze świadków oceny zachowania oskarżonego, co nie może mieć jednak wpływu na ustalony stan faktyczny. Wobec jednoznacznych wyników przeprowadzonych w sprawie badań oraz opinii biegłych niepodważalnym jest zatem fakt, że oskarżony – zarówno prowadząc rower w dn. 2 kwietnia 2011 r., jak i samochód osobowy w dn. 10 kwietnia 2011 r. – znajdował się pod wpływem środków odurzających ze wskazaniem na obecność cannabiole.

Apelację należy zatem uznać w tym zakresie za bezzasadną. Niezależnie jednak od stawianych w apelacji zarzutów, Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw czyn, za który skazano oskarżonego w pkt. 1 sentencji zaskarżonego wyroku, od 9 listopada 2013 r. nie stanowi już występku z art. 178a § 2 k.k., a jedynie wykroczenie z art. 87 § 1a k.k. Wobec tego fakt Sąd orzekając w sprawie – zgodnie z art. 4 § 1 k.k. – zobowiązany jest stosować ustawę nową.

Zgodnie z art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia, jeśli wszczęto co do niego postępowanie, ustaje z upływem 2 lat od popełnionego czynu. W niniejszej sprawie karalność czynu określonego w pkt. 1 sentencji zaskarżonego wyroku ustała zatem z upływem 2 kwietnia 2013 r. Na tej podstawie, w związku z treścią art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w., Sąd Odwoławczy był z urzędu zobowiązany postępowanie o ten czyn umorzyć, niezależnie od podniesionych w apelacji zarzutów. Z tego też powodu zaskarżony wyrok zmieniono jak w pkt. I niniejszego wyroku Sądu Odwoławczego.

Wobec umorzenia postępowania co do powyższego czynu należało również uchylić oparte na tej podstawie rozstrzygnięcia w przedmiocie orzeczonych środków karnych oraz zaliczenia okresów zatrzymania na poczet orzeczonej kary łącznej, zawarte w pkt. 2 i 9 zaskarżonego wyroku, jak orzeczono w pkt. II niniejszego wyroku Sądu Odwoławczego.

Należało również rozwiązać orzeczoną w pkt. 5 i 6 zaskarżonego wyroku karę łączną, ponieważ uwzględniała ona karę orzeczoną za czyn, co do którego umorzono postępowanie, co Sąd Odwoławczy uczynił w pkt. III niniejszego wyroku.

W związku z powyższym rozstrzygnięciem częściowo nieaktualny stał się zarzut stawiany przez skarżącego w pkt. 2 apelacji, dotyczący rażącej niewspółmierności kary z racji jej nadmiernej represyjności i surowości. Niezależnie jednak od podnoszonej w uzasadnieniu apelacji argumentacji, iż kara 12 miesięcy ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym oraz pozbawienie oskarżonego prawa prowadzenia wszelkich pojazdów na okres 5 lat – orzeczonych w ramach kary łącznej – utrudni mu zdobycie pracy, uznać należy, że Sąd Rejonowy wymierzając utrzymaną w mocy karę za czyn opisany w pkt. 3 zaskarżonego wyroku prawidłowo zastosował art. 53 k.k. W przekonaniu Sądu Okręgowego orzeczona za czyn drugi kara 10 miesięcy ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, orzeczone w utrzymanym w mocy pkt. 3 zaskarżonego wyroku, jak również środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów na okres 4 lat, orzeczony w utrzymanym w mocy pkt. 4 tegoż, jest adekwatna do popełnionego przez oskarżonego czynu z art. 178a § 1 k.k. Sąd I instancji w sposób dostateczny uargumentował wymiar orzeczonej kary oraz środka karnego, uwzględniając zarówno pojawiającą się w sprawie okoliczność łagodzącą (niekaralność), jak i okoliczności obciążające (m.in. rodzaj naruszonego dobra, szkodliwość społeczną, postawę oskarżonego). Uwzględnienie powyższych okoliczności prowadzi do konstatacji, że orzeczona kara nie przekracza stopnia winy oskarżonego, kształtuje się raczej w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, nie jest nadmiernie surowa i represyjna. W żadnym stopniu nie można jej więc uznać za niewspółmierną do popełnionego czynu, nie mówiąc już o rażącym jej stopniu. Również orzeczony za czyn z art. 178a § 1 k.k. środek karny, przy uwzględnieniu okoliczności popełnienia przestępstwa, odpowiada wadze naruszonych dóbr oraz stopniowi winy oskarżonego, jest także adekwatny pod względem prewencyjno-wychowawczym; nie można go zatem uznać za rażąco niewspółmierny w stosunku do czynu przypisanego oskarżonemu.

Ponadto, wobec uchylenia pkt. 9 zaskarżonego wyroku, Sąd Odwoławczy, zgodnie z dyspozycją art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej w utrzymanym w mocy pkt. 3 zaskarżonego wyroku kary ograniczenia wolności zobowiązany był zaliczyć oskarżonemu okres zatrzymania w dniach 2 kwietnia 2011 r. oraz 10 kwietnia 2010 r., jak w pkt. IV niniejszego wyroku.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, albowiem odpowiada on zarówno prawu materialnemu, jak i procesowemu, ustalenia Sądu I instancji poczynione zostały prawidłowo, a skarżący w apelacji nie stawiał innych zarzutów pod jego kierunkiem.

Wobec uchylenia kary łącznej i umorzenia postępowania w zakresie czynu z pkt. 1 zaskarżonego wyroku, Sąd Odwoławczy orzekł o kosztach sądowych w sprawie i na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. oraz art. 2 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego kwotę 180 zł tytułem opłaty za obie instancje oraz koszty sądowe w części dotyczącej czynu z art. 178a § 1 k.k. Zgodnie z art. 630 k.p.k. koszty sądowe związane z oskarżeniem w części umarzającej postępowanie w zakresie zarzucanego czynu z art. 178a § 2 k.k. ponosi Skarb Państwa.

Sąd Odwoławczy na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 14 ust. 2 pkt 4 i § 19 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. N. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w instancji odwoławczej powiększone o podatek VAT.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w wyroku.